

Referanser: KR 46/12, KR 14/13

Saksdokumenter:

Prosedyre - tilsetting av biskop

Sammendrag

Kirkerådet drøftet erfaringer med tilsetting av biskop etter tilsettingen av biskop i Agder og Telemark bispedømme. Kirkerådet kom frem til at prosessen i for det meste var vellykket, men at det er grunn til å se på enkelte sider ved prosedyren på nytt. Dette gjelder blant annet situasjonen rundt intervjuene.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådets administrasjon bes om å tilrettelegge rutinene frem til tilsetting i tråd med den prosedyren som er beskrevet i saksfremlegget.
2. Kirkerådet ved Arbeidsutvalget gjennomfører intervju av de tre kandidater som har fått flest stemmer. Arbeidsutvalget bes om å vurdere hvilken form intervjuet skal ha, og hvordan inntrykkene fra intervjuet videreformidles til Kirkerådet.
3. Sted for avholdelse av Kirkerådets tilsetningsmøte vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet evaluerte prosessen med tilsetting av biskop i Agder og Telemark mars 2012 (KR 14/13) og fattet følgende vedtak: «På bakgrunn av evalueringen fremmer administrasjonen forslag til justerte rutiner i Kirkerådets septembermøte».

Proessen fra nominasjon og frem til vedtak ble i hovedsak vurdert som god, men det er enkelte sider som bør gjennomtenkes på nytt. Dette gjelder særlig kandidatpresentasjon, intervju, biskopenes uttalelser, avstemming i bispedømmeråd i avsluttende runde og sted for tilsetting.

Kandidatpresentasjon

De stemmeberettigede i forbindelse med tilsetting av biskop får tilsendt en kandidatpresentasjon utarbeidet av vedkommende bispedømmeråd sammen med en CV. Kirkerådet kom i sin drøfting frem til at det er vanskelig å gi en så fyldig presentasjon at alle tenkelige opplysninger kan komme frem. De nominerte må også kunne drive «valgkamp», slik vil presentasjonen kunne bli mer utfyllende. Det påhviler også de stemmeberettigede og beslutningstakere å innhente eventuell tilleggsinformasjon dersom det synes nødvendig.

Intervju

Kirkerådet har tidligere bestemt at Kirkerådets arbeidsutvalg gjennomfører intervju med de tre kandidatene som har fått flest stemmer. På bakgrunn av intervjuet lages et utfyllende referat som Kirkerådet får innsyn i.

Det var ulik oppfatning i Kirkerådet på verdien av intervju. Flere av de som deltok i intervjuet gav uttrykk for at det var meget krevende å gi en god nok tilbakemelding til Kirkerådet. Det ble vurdert om hele Kirkerådet skulle være tilstede under intervjuet, men dette ble vurdert som for krevende for kandidatene. Det kan være et alternativ at intervjuet blir tatt opp og senere vist et samlet råd. Konklusjonen syntes å være at det ikke kan gjennomføres en tilsetting uten forutgående intervju.

Intervjuet må avholdes før biskopenes og bispedømmerådets rangering foreligger. Det var svært uheldig at dette var kjent før intervju fant sted i tilsetting av biskop i Agder og Telemark.

Biskopenes uttalelse

Av regelverket fremgår det at det skal sendes melding om avstemningsresultatet til det aktuelle bispedømmeråd og biskopene med anmodning om innen en fastsatt frist å uttale seg om hvem av de tre som har fått flest stemmer, de anser som skikket til å bli tilsatt.

Her fremgår det ikke tydelig om det skal gis uttalelse om 1 eller 3 kandidater, og hva slags vurderinger som skal legges til grunn.

På denne bakgrunn drøftet Kirkerådet hva som bør vektlegges i biskopenes uttalelser, og hvor mange de skal uttale seg om. Det ble løftet frem at biskopene skal gi en grunnlagt uttalelse om hvem som er best egnet til å bli tilsatt, og at uttalelsen skal ta utgangspunkt i en helhetskirkelig vurdering, og ikke ut fra det kirkelige votum som er fremkommet gjennom avstemningene. Videre fremkom det at alle tre kandidatene bør vurderes.

Bispedømmerådets uttalelse som gis i form av avstemning, skal også omhandle alle tre kandidatene.

Sted for tilsetting

Kirkerådet ønsker at tilsettingsmøtet finner sted i vedkommende stiftsby og at pressekonferanse avholdes i et egnet lokale, primært i domkirken. Videre bør hele Kirkerådet være tilstede under offentliggjøringen. Det ble understreket at da statsråden foresto offentliggjøringen skjedde dette med stil, noe vi fra kirkens side også bør tilstrebe.

Annet

Kirkerådet understreket betydningen av at prosessen er åpen, det betyr bl.a at alle avstemningsresultater offentliggjøres, både i rene tall og vektet, slik som tilfellet var ved tilsetting i Agder og Telemark. Likeledes var det enighet om at tilsettingssaken bør gå over to sesjoner under et Kirkerådsmøte.

Konklusjon

- Det innarbeides i rutinene at intervju finner sted før fristen for biskoper og bispedømmeråd til å uttale seg utløper, dette medfører at punktene 11 og 12 i oversikten over rutinene bytter plass.
- Foreløpig gjøres det ikke endringer i at KR-AU intervjuer, men arbeidsutvalget anmodes om å drøfte måten intervjuet avholdes på, og hvordan inntrykkene fra intervjuene best kan videreformidles til Kirkerådet.
- I brev til biskopene presiseres det at de bes om å uttale seg om alle tre kandidater i prioritert rekkefølge, og at de legger et helhetskirkelig hensyn til grunn for sin uttalelse. Dette føyes inn i punkt 10.

Rutinene justeres i henhold til dette, og medfører at tidligere punkt 11 og 12 bytter plass, og punkt 10 utvides.

Dette gir følgende rutiner i Kirkerådets administrasjon (punkt 1 –10,12,,16- 17) og det valgte Kirkeråd (punkt 11,13-15):

1. Departementet sender melding til KR når det er innvilget avskjed for avgående biskop med opplysning om når vedkommende fratrer.

2. KR sender brev til vedkommende bispedømmeråd hvor rådet orienteres om at de innen fastsatt frist kan nominere 5 personer som rådet anser skikket til å bli tilsatt som biskop, jf §1. For at nominasjonen skal være gyldig skal den omfatte begge kjønn.
3. Kirkerådet innhenter fra vedkommende bispedømmeråd navn/adresselister/ adresseetiketter til alle stemmeberettigede.
Menighetsrådene gis informasjon om de frister som angår dem (supplerende nominasjon, og avstemning).
4. Umiddelbart etter fristens utløp offentliggjøres navn på de nominerte. Vedkommende bispedømmeråd innkaller til pressekonferanse.
5. KR sender melding om adgang til supplerende nominasjon til de stemmeberettigede i vedkommende bispedømme (jf § 3, kategori a,b og c).
6. Den fullstendige kandidatlisten offentliggjøres og det sendes en orientering til kandidatene om videre prosedyre og fremdriftsplan.
7. KR sender underretning til de stemmeberettigede om de som er nominert. Sentrale, biografiske opplysninger, regler for avstemning og tidsfrist følger saken.
8. Avstemningsresultatene legges fortløpende inn i Excelark etter hvert som de kommer inn.
9. Ved fristens utløp offentliggjør Kirkerådet utfallet (pressemelding) og det sendes brev til de nominerte.
10. Det sendes melding om avstemningsresultatet til det aktuelle bispedømmeråd og biskopene med anmodning om innen en fastsatt frist å uttale seg om hvem av de tre som har fått flest stemmer, de anser som skikket til å bli tilsatt. Biskopene bes om å uttale seg om alle tre kandidater i prioritert rekkefølge, og at de legger et helhetskirkelig hensyn til grunn for sin uttalelse.
11. Kirkerådets arbeidsutvalg gjennomfører intervju med de tre kandidatene.
12. Pressemelding om biskopenes og bispedømmerådets rangering sendes ut, samt en orientering til de nominerte om avstemningsresultatet.
13. Tilsetting finner sted i Kirkerådet – av de 15 valgte medlemmene.
14. Avstemningsresultatene i KR er offentlige, jf off.loven § 25,siste ledd.
15. Tilsetting bør finne sted første dag av et Kirkerådsmøte, slik at vedkommende kan være tilstede når tilsettingen offentliggjøres dag 2 av møtet. Kirkerådets leder offentliggjør hvem som er tilsatt.
16. Pressemelding om tilsettingen sendes ut.
17. Det sendes utskrift av møtebok til vedkommende bispedømmeråd med gjenpart til FAD om tilsettingen.
18. FAD sender brev til den nye biskopen med informasjon om tiltredelsesdato og lønn.

Økonomiske/administrative konsekvenser

De små justeringer som er foreslått foretatt i rutinene har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.